

ፅንሰታ ለማርያም

2008 ዓ.ም. (2015)

ንባባት: ኤፌ. 1:3-12፤ ዘፍጥ 3:9-15፤ ግ.ሐ. 1:12-15፤ ሉቃ 1:26-38

ስብከት: መሰረታዊ ውስተ አድባር ቅዱሳን፤ ያበድሮን እግዚአብሔር ለአናቅጸ ጽዮን፤ እምኩሉ ተዓይኒሁ ለያዕቆብ። መዝ 87:1-2።

ብዓለ ፅንሰታ ለማርያም ፍሉይ ዝገብሮ አብዚ ዓመት ካብዚ ዕለት ጀሚራ ክሳብ ንዓመታ ጎዳር 20 2016 ቤተ ክርስቲያን “ቅዱስ ዓመተ ኢዮቤል ናይ ምሕረት” አዊጃትልና አላ። ኢዮቤል ዝእወጅ አብ ልማድ ቤተ ክርስቲያን ተሓድሶ መንፈስ ክርከብ ብፍሉይ ከአ ሰባት አብ አምላኽ ክንምለስ እዩ ስለዚ ሎምዘበን እውን ክንምለስ ክንሳሕ ንሕተት አሎና። ብዓልና ፍሉይ ዝገብሮ ንሕና ደቂ ማርያም አብ እምነትናን አብ ርክባትናን ፍሉይ መልክዕ ማርያምን ወዳን አባና ክርአ እንከሎ እዩ። ብዓለ ፅንሰታ እንታይነት ማርያም ዝገልጽ ስለ ዝኾነ ፍሉይ ብዓል እዩ። ማርያም ብዘይኃጢአት ምጽናሳ ዘርእዮ ተቐባሊት ምሕረት አምላኽ ምዃና እዩ። ንሳ ከም አደ ምሕረት መጠን ካብቲ ምሕረት ትካፈል።

ማርያም አደ ቤተ ክርስቲያን እያ ብወገና ንምሕረት አምላኽ አብ ዓለም ክምዝህሉ ትገብር ብፍላይ አብዚ ቅዱስ ዓመት ምሕረት። ነዚ ዓመት መመላእታ እምብኣር አብ ምሕረት አምላኽ ምስ ማርያም ክንጉዓዝ ንሕተት አሎና።

አብ ዋዜማ ናይ ጽንሰታ ለማርያም “ለልዩ በእዴየ ለሐኩዋ ለድንግል እንተ እምኔሃ ተሰባእኩ ይቤ እግዚአብሔር መንበሩ ዘኪሩቤል ዘኢዮር ማኅደሩ ዘይትነገር ቃል ኅደረ ላዕሌሃ”። መንበሩ አብ ኪሩቤል ማኅደሩ አብ ኢዮር ዝኾነ እግዚአብሔር ባዕለይ ብኢደይ ንድንግል ፈጠርክዋ፤ ክንገር ዘይክአል ቃል አብኦ ሓደረ፤ እናበለ ሕርየት ማርያም ካብ መጀመርያ ብእግዚአብሔር ከም ዝኾነን ኩሉ ናታ ዘበለ ምስቲ ዝወለደቶ ክርስቶስ ተተሓሒዙ ከምዝኸይድ ይነግረና። ኩሉ እምነትና ንማርያም ዝርኢ ካብ ክርስቶስ ፈሊና ክንርእዮ አይክአልን እዩ። ኩሉ ናታ ዘበለ ምስ ወዳ ዝተተሓሓዘ እዩ። በዚ ምኽንያት እዩ አብ ባህልና ምስለ ፍቁር ወልዳ እንብል።

አብ እምነትና አርባዕተ አዕማድ እምነት ብዛዕባ ማርያም አለዉና:

1. ማርያም አደ አምላኽ እያ። አብ ጉባኤ ኤፌሱስ ብ431 አበው ማርያም አደ አምላኽ ኢሎም ወሲኖም።
2. ማርያም ብዘይ ኃጢአት አዳም ተጸኒሳ። ፕዮስ ፱ ብ1854 ንኹሎም አቡናትን ጉባኤ ጳጳሳትን ሲኖዶሳትን ድሕሪ ምሕታት ድንግል ብሕልንኦ ድንግል ብሥግኦ ኢሎም አዊጅም።
3. ማርያም ቅድምን ድሕርን ንክርስቶስ ምውላዳ ድንግል እያ። ፭ይ ጉባኤ ቁስጥንጥንያ ብ553 አዊጅ።
4. ማርያም ብሥግኦን ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ። ፕዮስ XII ብ1950 አዊጅም።

ብዓለ ጽንሰታ ለማርያም ብናይ ሃገርና ስርዓት አብ 13 ታሕሣሥን አብ 7 ነሓስን ይዝከር። ማርያም ሓጢአት አይለኸፋን ካልኦት ኩልና አብ ሓጢአት ተወሊድና። ናይ ማርያም ብዘይ

ኃጢአት ምጽናሳ ከም ዓምዲ እምነት አብ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ታሕግሥ 8 1854 ብጥዮስ 9ይ አብ ሮማ ብዕሊ ሓደ ካብቲ ዓምዲ እምነት ቤተክርስቲያን ምዃኑ ተአዊጁ። “ካብ ፈለግ እዋን ጽንሰታ ጀሚራ ፍሉይ ብዝኾነ ጸጋን ናይ ከሃሌኩሉ አምላኽ ጉንዖን ብናይ ኢየሱስ ክርስቶስ መድኅን ዓሌት ሰብ ትሩፋትን ብፅዕት ድንግል ማርያም ካብ ዝኾነ ርስሓት ኃጢአት ናጻ ኮይና ተዓቂባ እያ” ፕዩስ ፱ይ Ineffabilis Deus (1854). እዚ ዓምዲ እምነት ዝእውጅ ማርያም ብጸጋ አምላኽ ካብቲ መጀመርያ ካልኢት ጽንሰታ ካብ ኩሉ ኃጢአት አዳም ነጻ ኮይና ከም ዝተወልደት ይነግረና። ማርያም ከም ኩሉ ሰብ ብሥጋዊ ርክብ አቦአን አዲአን (ሃናን እያቄምን) እያ ተወሊዳ፤ እንተ ኾነ እግዚአብሔር ብፍሉይ ክእለቱ ካብ ኩሉ ኃጢአት ነጻ ገርዋ። (ሓ/ት/ክ/ 491)። ካልኢት ኩልና አብታ ዝተጸነሰናላ ደቂቕ ብኃጢአት አቦና አዳምን ሔዋንን ንልከፍ። እዚ ኃጢአት ብጥምቀት ነጥፍኦ። ማርያም ግን ካብ መጀመርያ ተፈጥሮአ ብዘይ ዝኾነ ሰብአዊ ድኽመት ኃጢአት እያ መጺአ። አብዚ ዓለም ከምቲ አዳምን ሔዋንን ቅድሚ ኣብ ኃጢአት ምውዳቕም ዝነበርዎ ሕይወት እያ ተፈጠራ። እዚ ኹሉ አምላኽ ዝገበረላ ዓሰቢ ናይ ዝኾነ ዝገበረቶ ሰናይ ግብሪ አይኮነን፤ ወይ እውን ባዕላ ብዝገበረቶ ዝረኸበቶ አይኮነን እዚ ኹሉ ብመንጽር እቲ አደ አምላኽ ክትከውን ተራእዩ አምላኽ ዝገበረላ እዩ። እምብአር እዚ ጽንሰታ ለማርያም እንብሎ ዘሎና ማርያም መን ምዃና ይገልጻልና። ከምኡ እግዚአብሔር መን ምዃኑን ንሕና አብቲ መወዳእታ ዘይብሉ ፍቕሩ እንታይ ክንከውን ከምእንኽእል ክነግረና ይኽእል።

አብዚ ምስ ካልኢት ምስራቓውያን አብያተ ክርስቲያናት ንፈላለ ማለት ምስራቓውያን ማርያም ኣብ ማሕፀን አዲአ ክትጽነስ እንከላ ምስ ኃጢአት እያ ተጸኒሳ ድሕሪ ምጽናሳ ግን ብጸጋ አምላኽ ድሒና ይብሉ። ንሕና ካቶሊካውያን ማርያም አደ ክርስቶስ ስለ ዝኾነት ዝኾነ ኃጢአት ክትንክፋ አይክእልን እዩ ምኽንያቱ ብመንጽር ክርስቶስ ተራእዩ ንብል። ከምኡ እቲ መልአኽ ከበስራ እንከሎ “ጸጋ ዝመልአኪ፤ እግዚአብሔር ምሳኺ እዩ” ክብላ እንከሎ ነቲ አብአ ዘሎ ጸጋ አምላኽ እዩ ዝሕብር ስለዚ ማርያም ካብ መጀመርያ ብዘይ ኃጢአት ተፅኒሳ ንብል።

ቅዱስ ዓመት ክንጅምር እንከሎና አብ መወዳእታ ናይ 50 ዓመት ፪ይ ጉባኤ ቫቲካን ካብ ዝግበር ኣብ እንዛዝመሉ ዘሎና እቲ ምሉእ ምሕረት ዝኾነ አምላኽና አባን ዘፍሰሶ ጸጋታቱ አብዚ ብዓል ብፍሉይ ጸጋ ይግለጽ። እቲ አብ ክርስቶስ ካብ መጀመርያ ብፍሉይ ዝተገልጸ ምሕረት ብጊዜ አብ ልዕሊ ማርያም ክወርድ ተራእዩ። መልአኽ “ምልእተ ጸጋ” ክብላ እንከሎ ካብ መጀመርያ ህላዌአ ከምዝተዋህባ ንርኢ። ማርያም ከስ ነቲ አምላኽ አባና ከመይ ኢሉ ከም ዝገብሮን ንሕና ኽአ ከመይ ኢልና ክንምልሰሉ ከምዝግባእ አርአያና/ሞዴና እያ።

ማርያም ሓዳስ ሔዋን እያ፡

አሪት ዘፍጥረት ቀዳሞት ወለድና አዳምን ሔዋን ከመይ ኢሎም ካብ አምላኽ ብዘይምእዛዞም ከም ዝርሓቅ ይነግረና። ወንጌል ሉቃስ እታ ዳግሚት ሔዋን ብእምነት ከመይ ኢላ ማዕጾ ንሓዲስ ፍጥረት ከም ዝኸፈተት ይነግረና። “እነኹ አነ ባርያ እግዚአብሔር እዩ ከምቲ ዝበልካኒ ይኹነለይ” ክትብል እንከላ እምነታን ነቲ ብአቢሉ ዝመጽእ ድሕነት ክወን ክወን ገራቶ።

ማርያም ቅድሚ እዚ እውን “ቅድስትን ዝኾነ አበሳ ዘይብላ ክትከውን ተሓርያ. . . ንክብሪ ጸጋ አምላኽ አብአ ክግለጽ ተሓርያ”። ንሳ ኩሉ መንፈሳዊ ጸጋታት ካብ ክርስቶስ ተዓዲላ። “ምልእተ ጸጋ” ክትብሃል እንከላ አምላኽ ምሉእ ብምሉእ አብአ ኃደረ “ዘአልባቲ ጽልሑት” ንብላ።

ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ዳግማዊ “ማርያም ዓሚቕ ፍልጠት ምሕረት አምላኽ ዘልአ እያ” ይብሉ። አብቲ ዘስምዓቶ መዝሙር ውዳሴ “ምሕረቱውን አብቶም ዝፈርህዎ ንውሉድ ወለዶ እዩ” ኢላ። ንአምላኽ ዝፈርሑ ማለት ከአ ተፈጥራዊ ኩነቶም አለልዮም ኩሉ አብ ኢድ አምላኽ ዘንብሩ ብዕብራይስጢ “ዓናዊም” ዝብልዎም እዮም። እዚአም ንአምላኽ ልእሊ ኩሉ ገርም ብምሉእ አብ

አምላክ ይስምረት ሕይወቶም። ማርያም እታ ቀዳመይቲ ብምሉእ ንአምላክ “ሕራይ” ዝበለት እያ።

ማርያም አደ ምሕረት እያ፡

ማርያም ምሕረት አምላክ ስለ ዝተቐበለት ምእንታና ምሕረት ክትልምን ትኸእል እያ። ብልመናአ ምሕረት አምላክ ኣብ ዓለምና ወራዳ። ኢየሱስ ኣብ መስቀል እንከሎ አደ ሂቡና። በዚ ምኽንያት እዩ ንዘመናት ደቂ ሰብ ኣብ ጽንኩርን መሪርን ኩነታት ክርከቡ እንከለዉ ኣብ ማርያም ዝምለሱ። “ኦ ንግስተ ሰማይ አደ ምሕረት ኣብዚ ናይ ንብዓት ቆላ ዘሎና” ለምንልና እናበልና ንጽሊ።

እቲ ኩሉ ዝኸእል አምላክ ኣብ ማርያም ዓበይቲ ነገራት ከም ዝገበረ ርእያቶ እያ ብኣኣ ኣቢሉ ንነፍሲ ወከፍና ዓበይቲ ነገራት ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ከምዝገብር ገሊጹልና። አምላክ ብፍጡራቱ ገሩ ዓበይቲ ነገራት ይገብር። ሰባት ኣብ አምላክ ክምለሱ ሰባት ይልእኹ፤ ሰላም ፍቕሪ ክነግስ መሳርሕቲ ሰላም ዝኾኑ ሰባት ይልእኹ። ማርያም ኣብ ቃና ዘገሊላ ከም ዝበለቶ “ወደይ ዝበለኩም ግበሩ” ትብለና። ኣብ ሕይወትና ለውጢ ተአምራት ክንርኢ ብማርያም ኣቢልና ንቕረቦ።

ማርያም አደ ቤተ ክርስቲያን እያ፡

ኣብ ወንጌል ዮሐንስ “እዚኣ አደኻ” “እዚ ወድኺ” ክብል እንከሎ ምስ ማርያም ዘሎና ርክብ ርክብ አደን ውሉድን ክኸውን ከምዘለዎ ሓቢሩና። ደቂ ማርያም ዘብለና ድላይ ክርስቶስ ወዳ ክንገብር ከሎና ጥራሕ እዩ። ግ.ሓ. ማርያም ንዝተዋህባ ሓላፍነት ኣብ ምጥርናፍ እታ ቀዳመይቲ ማሕበር እያ ጀሚራቶ። ኣብ ወዳ ዝአምኑ ኣብ ጽቡቕን ሕማቕን ጊዜ ብሓባር ክጽልዩ ልዕሊ ኹሉ ኣብ መስዋዕቲ ቅዳሴ ክእከቡ ትነግር። ኣብ ብዓለ ጳራቅሊጦስ ምስ ደቃ ሓዋርያት ኮይና ሱባኤ አእትያቶም ጸሎት መሪሓቶም፤ መንፈስ ቅዱስ ክቕበሉ መገዲ ሓቢራቶም። ሕይወት ሓዋርያት ካብዚ ንድሓር ንድሕሪት አይተመልሰን።

አደታትና ኣብ ዓድና ክምህለላ እንከለዎ “እዚ ኹሉ ኣበይዝበለ ኣብ እኖይ ማርያም ምሕረት ዝደለ ክብላ እንከለዎ” ኣብ ማርያም ዘሎ እምነትን ተስፋን ይገልጽ። ውሉድ ዝኾነ ሓገዝ ክደሊ እንከሎ ነዲኡ ክሓትት እዩ ዝቐሎ እሞ ሎሚ ነታ ትሕርሕቲ አደና ንለምና በረኸት ሸልም ፍቕሪ ክተውርደልና።

ዓመተ ምሕረት ኣብ እንጅምረሉ ዘሎና እዋን ምስ ማርያም ኣብ ምሕረት አምላክ ክንምለስ ንቀራረብ። ኢዮቤልና ፍረ ክህልዎ ኢላ ቤተ ክርስቲያን ኣብዚ ዓመት ፍሉያት ነገራት ክነዘውትር ትሓተና ኣላ። መጽሓፍ ቅዱስ ብፍሉይ (ወንጌል ሉቃስ) ክነንብብ ክነስተንትን። ምስጢረት ኑዛዜ ክነዘውትር፤ ናይ ምሕረት ስራሕ ኣብ ምዓልቲ ሓደ ወይ ክልተ ጊዜ ክንገብር፤ ንግደት ክንገብር፤ ብቃልና ብግብርና ናይ ምሕረት ሥርሓት ክነርኢ፤ ፎኖተ ምስቀል ክንገብር፤ ጸሎት መለኮታዊ ምሕረት መዓልታዊ ክንደግም. . . . ።

በዚ ብሩኽ መዓልቲ ማርያም አደና ኣብ ሕቕፋ ክንርከብ ደቃ ክንከውን መብጽዓና ንሓድስ። አ ማርያም አደና ኣብዛ እንነብራ ዓለም ሰላም ፍቕሪ ክነንግስ ንወድኺ ለምንልና፤ ኣብዚ ቅዱስ ዓመት ምሕረት ንዝበደሉናን ንዝበደልናዮም ክንምሕር ብጸጋኺ ሓግዝና ንበላ።

ብሩኽ ዓውደ ዓመት ይግበረልና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ